

Podmínky v zařízeních pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy

7.1.1 Děti v zařízeních pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy

Ve školním roce 2015/2016 fungovalo v České republice celkem 266 zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy a preventivně výchovné péče. Z toho bylo 144 dětských domovů, dále 28 dětských domovů se školou, 28 výchovných ústavů, 13 diagnostických ústavů, 52 středisek výchovné péče a jedno specializované zařízení pro děti cizince. Zřizovatelem dětských domovů je nejčastěji kraj, ostatní zařízení zřizuje zpravidla MŠMT. Soukromý zřizovatel pak provozuje pouze zanedbatelnou část těchto zařízení. Oproti loňskému školnímu roku byl počet zařízení snížen o dvě (jeden výchovný ústav, jeden dětský domov se školou). K nárůstu došlo u středisek výchovné péče o 11, což je v souladu s Národní strategií ochrany práv dětí, jejímž hlavním cílem je posílení preventivní složky práce s ohroženými dětmi a jejich rodinami a podpora a rozvoj dostupnosti souvisejících služeb.

Ve školním roce 2015/2016 bylo ve školských zařízeních pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy umístěno celkem 6 482 dětí. Nejvíce dětí bylo umístěno v dětských domovech, 65,7 %. Ve výchovných ústavech a dětských domovech se školou bylo umístěno 16,8 %, resp. 11,4 % ze všech umístěných dětí. Ve školním roce 2014/2015 bylo umístěno 6 495, tj. o 13 dětí více. Rozložení dětí v jednotlivých typech školských zařízení bylo téměř shodné jako v předchozím školním roce.

Tabulka 67

Počty dětí v jednotlivých typech školských zařízení pro výkon ÚV nebo OV ve školním roce 2015/2016

Sledovaný parametr ČR (Statistika MŠMT)	Zařízení pro výkon ÚV, OV		Děti a mládež	
	Počet	Podíl (v %)	Počet	Podíl (v %)
Celkem	213	100,0	6 482	100,0
Dětský domov	144	67,6	4 260	65,7
Dětský domov se školou	28	13,1	741	11,4
Výchovný ústav	28	13,1	1 089	16,8
Diagnostický ústav	13	6,1	392	6,0

Nadále pokračuje trend zvyšování počtů dětí mladších tří let, většinou na základě sourozeneckých vztahů, a dětí starších 18 let, které jsou v zařízení na základě smlouvy mezi dítětem a zařízením po dobu přípravy na povolání.

7.1.2 Prostorové, materiální a bezpečnostní podmínky v zařízeních pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy

Většina navštívených zařízení (112 zařízení) splňuje materiální, technické a hygienické podmínky pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy. V sedmi zařízeních bylo zjištěno, že materiální podmínky neodpovídají kapacitě a potřebám dětí.

Prostorové uspořádání a vybavení zařízení bylo ve většině navštívených zařízení bezpečným místem pro umístění dětí, zaměstnance i ostatní osoby. Většinou se podobalo fungování běžné domácnosti v míře přiměřené typu zařízení a potřebám dětí, v osmi zařízeních bylo vnitřní vybavení spíše internátního typu. Jednalo se především o vybavení rodinných nebo výchovných skupin starším nábytkem, popř. byl zaznamenán nedostatek pomůcek pro vzdělávací činnosti nebo mimoškolní aktivity. Možnost uzamknout si svoje osobní věci není stále ještě běžnou věcí, v 16 % navštívených zařízení bylo zjištěno, že děti neměly v zařízení prostor pro to, aby si mohly uchovávat své osobní věci uzamčené a měly k nim přístup.